



Obraćanje prvog potpredsednika Vlade i ministra spoljnih poslova Ivice Dačića polaznicima 9. klase Visokih studija bezbednosti i odbrane:

"Poštovani polaznici Visokih studija,

Dame i gospodo, Dragi prijatelji,  
Srdačno vas pozdravljam, izražavam dobrodošlicu i zadovoljstvo što i ove godine posećujete našu instituciju u okviru programa Visokih studija bezbednosti i odbrane. Drago mi je što su posete Ministarstvu ranijih godina prepoznate kao važan deo ovog izuzetno zahtevnog i prestižnog obrazovnog programa, koji je ujedno i najviši oblik usavršavanja u vojno-obrazovnom sistemu naše zemlje. Prošle godine smo baš na ovaj dan, 14. februara organizovali posetu prethodne klase, što potvrđuje našu kontinuiranu spremnost da uvek izađemo u susret inicijativama Ministarstva odbrane. I ova prilika je nastavak i potvrda veoma uspešne saradnje naših ministarstava koju ostvarujemo u duhu zajedništva i solidarnosti na brojnim zadacima sprovođenja državne politike. Želeo bih da posebno pozdravim goste na ovim studijama iz Bosne i Hercegovine i Alžira, čije učešće daje još širi značaj ovom vidu usavršavanja.

{youtube}pZf3fOPzgW0{/youtube}

Sprega diplomatije i bezbednosne politike u savremenom dobu gotovo je nerazdvojiva, a nacionalna bezbednost je u direktnoj vezi sa spoljno-političkim odlučivanjem. Obaveza je svih nas koji se bavimo bilo diplomatskim poslom, bilo drugim aspektima nacionalne bezbednosti, da pažljivo i promišljeno sagledamo međunarodne procese, uzmemo u obzir rizike i pretnje i dođemo do pravovremenih i ispravnih zaključaka u cilju što racionalnijeg spoljnopolitičkog odlučivanja, koje će na najbolji način zaštititi državne i nacionalne interese Srbije i njenih građana.

Poznato je da se Republika Srbija suočava za brojnim izazovima na spoljnopolitičkom planu, a pozitivno je što istovremeno ostvarujemo i značajne rezultate koji našu zemlju bolje pozicioniraju u međunarodnom okruženju. Kao odgovoran akter naša zemlja nastoji, i mogu slobodno da kažem, uspeva da očuva i promoviše svoje nacionalne interese, ispunjavajući svoje međunarodne obaveze i doprinoseći, u skladu sa svojim kapacitetima, unapređenju mira i bezbednosti. Međudržavne odnose i partnerstva gradimo na principima dijaloga, uzajamnog

uvažavanja i poštovanja međunarodnih obaveza. Kao zemlja koja je, uprkos istorijskim iskušenjima, uvek bila privržena slobodi i pravdi, Srbija nastoji da u međunarodnim odnosima bude odgovoran, predvidljiv i kredibilan partner.

Poštovani polaznici,

Dozvolite mi da se osvrnem na naše spoljnopolitičke prioritete i da vam predstavim nacionalne interese koje promovise naša diplomatija, a koji su istovremeno blisko povezani i neodvojivi od zaštite nacionalne bezbednosti Republike Srbije. Pre svih, to je odbrana teritorijalnog integriteta zemlje, za šta je posebno značajno pitanje Kosova i Metohije. Ono je i unutrašnje i spoljnopolitičko pitanje. Spoljnopolitičko - zbog prisustva stranog faktora, zbog postojanja posredničke uloge Evropske unije u dijalogu Beograda i Prištine, ali i značaja Ujedinjenih nacija kao organizacije u kojoj se prelamaju interesi velikih sila. Naš prioritet je i uspešno okončanje procesa pristupanja Evropskoj uniji, što je i strateški spoljnopolitički pravac Republike Srbije. Naša država veliku pažnju posvećuje i razvoju regionalne saradnje u cilju očuvanja mira i bezbednosti na Zapadnom Balkanu, kao osnovnog uslova za napredak svake zemlje pojedinačno i regiona u celini. Poslednjih nekoliko godina razvoj bilateralnih odnosa sa najmoćnijim akterima u svetu, ali i produbljanje saradnje sa našim tradicionalnim prijateljima, koji i u ovom trenutku snažno podržavaju naše interese, beleže konstantan uzlazni trend. U svim prilikama veoma jasno iskazujemo da obnavljamo stara prijateljstva, koja su, nažalost, bez razloga zanemarena, i istovremeno stičemo nova, jer se samo tako naš glas može bolje čuti, razumeti i uvažiti.

Kosovo i Metohija je pitanje od najvišeg nacionalnog interesa, naš prioritet, ali istovremeni i najveći političko-bezbednosni izazov. Opstanak i zaštita Srba na Kosovu i Metohiji je naš važan, dugoročni cilj, ali i jedan od osnovnih motiva za našu posvećenost dijalogu sa Prištinom. Postizanje kompromisnog rešenja za pitanje Kosova i Metohije vidimo kao jedini ispravni ishod procesa normalizacije odnosa, koji može biti održiv na duži rok. Uvek smo se protivili politici svršenog čina i nametanja rešenja, koja samo mogu da nas udalje od primenjivih dogovora i koja sa sobom nose potencijal za dodatnu destabilizaciju regiona.

Naše diplomatske aktivnosti kojima smo nastojali da što većem broju država objasnimo i približimo poziciju da pitanje Kosova i Metohije nije rešeno i da jednostrano proglašena nezavisnost Kosova nije gotova, zauvek data stvar, kao i rezultati koje smo postigli, mogu izdvojiti kao jedan od najznačajnijih spoljnopolitičkih uspeha Republike Srbije u prethodnom periodu. Proces povlačenja i zamrzavanja priznanja jednostrano proglašene nezavisnosti Kosova je neumitan, do sada je 17 zemalja to učinilo, a ključno je što su pojedine države uvažile naše argumente podržavajući stav Beograda da je jedino kompromis pravo rešenje, održivo na duži rok. Trend povlačenja priznanja je posledica intenzivnih aktivnosti Republike Srbije na bilateralnom i multilateralnom planu, ali i činjenice da sve više zemalja u svetu uviđa da problem Kosova i Metohije nije i ne može biti pitanje sui generis. Siguran sam da će proces povlačenja priznanja tzv. Kosova i upeh spoljnopolitičkih aktivnosti Republike Srbije na ovom planu, imati i širi značaj u oblasti teorije međunarodnih odnosa, posebno u proučavanju pitanja secesionizma i izgradnje država. Više puta sam istakao kolika je kilometražna mojih putovanja i koliko puta sam obišao zemljinu kuglu i bio gotovo u svakom svetskom regionu. Svi najviši zvaničnici Republike Srbije ovom pitanju pristupaju sa maksimalnom upornošću, energijom i

posvećenošću što je dovelo konkretnih rezultata, pa sada sa ponosom ističemo da većina država članica Ujedinjenih nacija u ovom trenutku ne priznaje jednostrano proglašenu nezavisnost Kosova.

Prošlo je više od godinu dana od kada je Priština uvela diskriminatorne takse na robu iz Srbije. Nadamo se da će pritisak ključnih međunarodnih faktora i činjenica da su nedavno formirane privremene institucije samouprave na Kosovu i Metohiji, dovesti do povlačenja tih mera, što je neophodan preduslov za obnavljanje dijaloga Beograda i Prištine. Ističem da samo poštovanje dogovorenih aranžmana u okviru Briselskog dijaloga čini ovaj proces održivim. Za postizanje dogovora neophodno je poverenje. Jednostrani akti koje čini Priština i njeno insistiranje na politici svršenog čina, predstavljaju presudni remetilački faktor. Zato prvenstveno Evropska unija i SAD moraju da adekvatno reaguju prema Prištini ne samo na rečima, koje, videli smo nisu dale efekta, jer u suprotnom i njihov kredibilitet je na testu.

Sa bezbednosnog aspekta za ceo region, izuzetno su značajni uloga i mandat KFOR-a na Kosovu i Metohiji u skladu sa Rezolucijom SBUN 1244. Republika Srbija u potpunosti podržava Misiju KFOR-a, a za našu stranu je veoma važno da se ne smanjuje prisustvo ove Misije na Kosovu i Metohiji. Ponavljam da je KFOR jedina legalna vojna formacija u Pokrajini koja ima ključnu ulogu u opstanku i zaštiti srpskog stanovništva i srpske kulturne baštine u Pokrajini.

Uspešno okončanje procesa pregovora o članstvu u Evropskoj uniji je drugi strateški spoljnopolitički cilj Srbije. Perspektiva članstva za države Zapadnog Balkana je najbolja garancija očuvanja i dostizanja trajne regionalne stabilnosti. Ovo je osnovni razlog što Srbija snažno podržava evropske aspiracije svojih suseda, uz simpatije za napredak koji oni postignu. Ipak, Srbija nije zadovoljna dinamikom našeg pregovaračkog procesa, pre svega brojem otvorenih pregovaračkih poglavlja, jer smatramo da taj broj ne odražava realan napredak u reformskim procesima u našoj zemlji. Članstvo u EU jeste naše strateško opredeljenje, ali, kao što znate, uspešnost ovog procesa ne zavisi samo od naše strane. Zato krajnje otvoreno postavljamo pitanje kakvi su planovi i kolika je spremnost Evropske unije da se bavi proširenjem i da li je ovaj naš spoljnopolitički cilj dostižan u razumnom vremenskom roku.

Želeo bih da istaknem da Srbija aktivno učestvuje u konceptima bezbednosne i odbrambene politike Evropske unije, koji su joj dostupni i traži prostor da pruži svoj doprinos i u ovoj oblasti. Ne čekamo da to bude naša obaveza jednom kada postanemo članica Evropske unije, jer smatramo da bezbednosni izazovi ne poznaju granice. Naše učešće u multinacionalnim misijama i operacijama se visoko vrednuje, a navedene aktivnosti su i važan element spoljne politike Srbije.

Jedan od naših ključnih spoljnopolitičkih prioriteta je i očuvanje regionalnog mira i stabilnosti, kao osnovne pretpostavke za svaku vrstu napretka i prosperiteta. Iz tih razloga sprovodimo politiku regionalne saradnje, svestranog dijaloga u rešavanju otvorenih pitanja, istovremeno jačajući ekonomiju i perspektive svojih građana i nastojeći da budemo okrenuti ka budućnosti, ekonomskom i svakom drugom razvoju. Ne zaboravljamo lekcije iz prošlosti koje treba da budu opomena ne samo regionu, već i uticajnim faktorima izvan njega.

Srbija doprinosi bezbednosti i stabilnosti regiona i sveobuhvatnim unutrašnjim reformama koje

sprovodi, rezultatima na stabilizaciji i jačanju domaće ekonomije, kao i unapređenjem uslova poslovanja u čitavom regionu. Srbija kontinuirano pokreće teme za budućnost koje su od interesa za celinu regiona, kako bi on bio što privlačniji za ulaganja i rast trgovinske razmene uz istrajavanje na projektima koji prevazilaze nacionalne granice i predstavljaju zalog za budućnost. Na ovim linijama je i inicijativa o uspostavljanju tzv. regionalnog „mini Šengena“, sa ciljem stvaranja uslova za brži protok ljudi i kapitala, a samim tim i napretka i jačanja stabilnosti Zapadnog Balkana, s obzirom da pitanje povezivanja mora da nadvlada pitanja razdvajanja.

Pored trajne posvećenosti jačanju mira i stabilnosti u regionu, Srbija nastoji da pruži aktivan i pozitivan doprinos u očuvanju mira u globalnim okvirima. Opredeljeni smo da u međunarodnoj saradnji pronalazimo odgovore na sve savremene bezbednosne izazove koji su nedeljivi, bilo da se radi o terorizmu, organizovanom kriminalu, sajber i hibridnim pretnjama, proliferaciji oružja, ilegalnim migracijama, trgovini ljudima ili drugim izazovima. Ovi vidovi pretnje i izazovi postali su trans-nacionalni i zato više nego ikada postaji imperativ da se na svim nivoima ostvaruje saradnja radi pronalaženja odgovora na postojeće, ali i buduće izazove i pretnje.

Srbija u kontinuitetu unapređuje bilateralne odnose sa velikim silama, ali i sa mnogim zemljama sa kojima u dužem periodu nismo imali kontakte. Istakao bih izuzetan intenzitet i kvalitet bilateralne saradnje i poseta na najvišem nivou koje imamo sa Ruskom Federacijom i Kinom. Ove posete ne samo da učvršćuju političku saradnju, već i podstiču ekonomske odnose. Posebno bih naglasio značaj ovih zemalja za zaštitu ključnih interesa Republike Srbije po pitanju Kosova i Metohije u okviru Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, ali i u drugim međunarodnim organizacijama.

Unapređen je konstruktivni dijalog sa SAD, koji je doprineo da naši američki partneri imaju više razumevanja za teme od značaja za Republiku Srbiju. Veoma je važno što smo uspeli da kreiramo makar i minimalni prostor za ponovno otvaranje pitanja Kosova i Metohije, koje je prethodna američka administracija smatrala razrešenim.

Partnerski odnosi sa NATO su veoma važan element državne politike Srbije i nastojanja da region bude trajno stabilan. Naša saradnja sa NATO zasnovana je na jasnim premisama i počiva na uvažavanju politike vojne neutralnosti Srbije. Ovaj princip se ne dovodi u pitanje, a takvo naše jasno i čvrsto opredeljenje poštuje se i na Istoku i na Zapadu. Istovremeno, mi u potpunosti uvažavamo drugačije opredeljenje naših suseda i drugih zemalja za članstvo u NATO. Srbija je otvorena za dodatno unapređenje političkog dijaloga i konkretne partnerske saradnje sa NATO u svim oblastima od zajedničkog interesa.

Ne zaboravljamo i naše prijatelje koji su, iako geografski daleko, u mnogim prilikama pružili dragocenu podršku našoj zemlji. Zato je Srbija posvećena izgradnji dobrih bilateralnih odnosa i sa državama Afrike i Latinske Amerike, kao i razvoju saradnje sa tradicionalno prijateljskim zemljama azijsko-pacifičkog regiona. U nekim od mojih nedavnih poseta, obišao sam države sa kojima decenijama nismo imali nikakve kontakte, što je nedopustivo. Kao što sam više puta pomenuo, imamo želju da snažimo postojeća, obnavljamo stara možda i zaboravljena prijateljstva i istovremeno stičemo nova, jer samo na taj način naša pozicija na uzburkanoj međunarodnoj sceni može biti jača, a naš glas može dalje da dopre i da se dobro razume.

Dragi prijatelji,

Na samom kraju, želim vam puno uspeha u vašem dodatnom usavršavanju za obavljanje odgovornih funkcija kojima se bavite. Uveren sam da će vam ova unapređena znanja iz oblasti odbrane i bezbednosti biti izuzetno korisna u vašim sadašnjim profesionalnim karijerama, ali i u odgovornim dužnostima koje su tek pred vama. Želim vam uspešan nastavak stručnog usavršavanja, kao i svako dobro u na profesionalnom i ličnom planu.

Hvala na pažnji."

{joomplucat:2056 limit=4|columns=4}